

## การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading– Thinking Activity) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ

ภักจิรา แดงสกุล<sup>1</sup> และ อรอนุตร ธรรมจักร<sup>2\*</sup>

รับบทความ 21 กุมภาพันธ์ 2567 แก้ไขบทความ 16 มิถุนายน 2567 ตอรับบทความ 18 กรกฎาคม 2567

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading –Thinking Activity) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิค DR-TA กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ จำนวน 5 ชุด จากวรรณกรรม 5 ประเภท ได้แก่ บทความ นิทาน เรื่องสั้น ข่าว และโฆษณา 2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยทดสอบค่าสถิติ t-test dependent กำหนดค่าสถิติ t ระดับนัยสำคัญ .01 ผลการวิจัยพบว่า (1) ทักษะด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค DR-TA อยู่ในระดับดีขึ้นไป ซึ่งมีคะแนนทักษะการอ่านจับใจความภาพรวม ( $\bar{X}$ =2.43, S.D.=0.29) อยู่ในระดับดีมาก และมีทักษะในแต่ละด้าน ประกอบด้วย ทักษะด้านเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน ( $\bar{X}$ =2.58, S.D.=0.12) อยู่ในระดับดีมาก ทักษะด้านการแยกใจความหลัก-ใจความรอง ( $\bar{X}$ =2.51, S.D.=0.42) อยู่ในระดับดีมาก และด้านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ( $\bar{X}$ =2.21, S.D.=0.33) อยู่ในระดับดีมาก และ (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ ของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA หลังเรียน ( $\bar{X}$ =16.33, S.D.=2.16) สูงกว่าก่อนเรียน ( $\bar{X}$ =8.05, S.D.=2.71) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

**คำสำคัญ:** ทักษะการอ่าน; การอ่านจับใจความ; การสอนอ่านแบบ DR-TA

<sup>1</sup>บัณฑิต คณะครุศาสตร์ และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

<sup>2</sup>ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

\* ผู้ประสานงานหลัก : ornanoot@cpru.ac.th

The Development of Reading Comprehension Skills using the DR-TA  
(Directed Reading-Thinking Activity) Technique for Prathomsuksa 4 Students,  
Marie Upatham Chaiyaphum School

Phakjira Daengsakul<sup>1</sup> and Ornanoot Thammajak<sup>2</sup> \*

---

Received 21 February 2024; Revised 16 June 2024; Accepted 18 July 2024

### Abstract

The objectives of this research were to study the reading comprehension skills using the DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) technique for fourth-grade students at Mary Upath Chaiyaphum School and to compare the reading comprehension achievement of the fourth-grade students before and after learning with the DR-TA technique. The sample for this study included 18 fourth-grade students from the first semester of the 2023 academic year at Mary Upath Chaiyaphum School, selected through simple random sampling by drawing lots. The research instruments included 1) a reading comprehension skill assessment comprising 5 sets from 5 types of literature: articles, tales, short stories, news, and advertisements, and 2) an assessment of reading comprehension achievement. The statistics used in the research included basic statistics such as percentage, mean, and standard deviation. The statistical tests employed to compare the achievement before and after learning were the dependent t-test with a significance level set at .01. The research results indicated that (1) the reading comprehension skills of the fourth-grade students using the DR-TA technique improved significantly, with an overall reading comprehension skill score ( $\bar{X}$ =2.43, S.D.=0.29) rated as very good. The skills in each area included the ability to understand the content read ( $\bar{X}$ =2.58, S.D.=0.12) rated as very good, the ability to differentiate main ideas and supporting details ( $\bar{X}$ =2.51, S.D.=0.42) rated as very good, and the ability to grasp key points from the reading ( $\bar{X}$ =2.21, S.D.=0.33) rated as very good. (2) The reading comprehension achievement of students who learned using the reading comprehension skill practice with the DR-TA technique after learning ( $\bar{X}$ =16.33, S.D.=2.16) was significantly higher than before learning ( $\bar{X}$ =8.05, S.D.=2.71) at a statistical significance level of .01.

**Keywords:** Reading Ability; Reading Comprehension; DR-TA Teaching Method

---

<sup>1</sup> Graduate, Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum Rajabhat University

<sup>2</sup> Assistant Professor Dr., Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum Rajabhat University

\*Corresponding Author : ornanoot@cpru.ac.th

## บทนำ

วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ทักษะที่นักเรียนต้องได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการรับรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ซึ่งประกอบด้วยทักษะต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในบรรดาทักษะดังกล่าวนี้ การอ่านนับว่าเป็นความสามารถขั้นพื้นฐานทางภาษาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งการอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพ อ่านแล้วจะต้องจับใจความและสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งการอ่านจับใจความมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ ทำให้เกิดความรู้และความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่อ่านได้ ดังที่ อภิรดี เสนาวิน (2555) กล่าวว่า การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยการจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้ว่า ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร ผู้เขียนต้องการเสนอเรื่องหรือแนวคิดใดมายังผู้อ่าน ทั้งนี้ผู้อ่านต้องจับสาระสำคัญของเรื่องได้ว่า ใคร ทำ อะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร เพราะเหตุใด ตลอดจนเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง และสามารถสรุปเรื่องโดยการเชื่อมโยงใจความสำคัญของเรื่องได้ ทั้งนี้ เนื่องจากการอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในทักษะ วิชาด้านอื่น ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไป สอดคล้องกับ สายใจ ทองเนียม (2560) การอ่านจับใจความว่า คือ การอ่านในใจที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง ใจความหลัก เพื่อให้ทราบว่าเป็นเรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไรทำไม และมีใจความรองหรือใจความขยาย ซึ่งเป็นรายละเอียดเพื่อสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ปัจจุบันมีการนำสื่อการเรียนและวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนมากขึ้นโดยผู้สอนจะต้องพิจารณาสื่อและเทคนิคที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่มีเป็นพื้นฐาน รวมถึงวิธีการใหม่ ๆ ที่สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้การสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) เป็นวิธีการสอนอีกแบบหนึ่งคือ ที่สามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้ ทั้งนี้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ได้พัฒนาโดย (Russell G. Stauffer, 1969) ซึ่งมีแนวความคิดว่าการอ่านถือเป็นกระบวนการคิดที่ผู้อ่านต้องนำประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับความคิดของผู้เรียน กระบวนการเชื่อมโยงนี้มีจุดเริ่มต้นที่การตั้งสมมติฐานโดยใช้ความคิดของผู้อ่านเอง และคาดเดาเนื้อหาที่จะอ่าน จากนั้นผู้อ่านจะทำการอ่านเพื่อหาข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องของการคาดเดา โดยเชื่อมโยงระหว่างความคิดของผู้อ่านกับเนื้อหาที่อ่านว่าคาดเดาได้ถูกต้องหรือไม่ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ ยืนยันหรือแก้ไขการคาดเดาการอ่านเพื่อที่จะได้ข้อสรุปที่ดีของตนเองได้ โดยแบ่งประเภทกลวิธีการอ่านแบบ DR-TA ออกเป็น 2 ประเภท คือ DR-TA แบบกลุ่ม (Group-type Directed Reading Thinking Activity) และแบบรายบุคคล (Individual-type Directed Reading Thinking Activity) Stuffer ได้แบ่งขั้นตอนของการจัดการเรียนการสอนทักษะอ่านด้วยกลวิธี (DR-TA) เป็น 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 ตั้งเป้าหมายในการอ่าน ขั้นที่ 2 ปรับระดับการอ่านให้เข้ากับเป้าหมายและระดับความยากง่ายของเนื้อหาได้ ขั้นที่ 3 สังเกตการณ์การอ่าน ขั้นที่ 4 พัฒนาความเข้าใจ ขั้นที่ 5 กิจกรรมพัฒนาทักษะที่จำเป็น (Stauffer, 1967) ต่อมา (Teimey et al., 1995) ได้ปรับปรุงการสอนการอ่านด้วยกลวิธี DR-TA โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงหลัก ๆ ดังนี้ ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและการคิด (Directing the Reading-Thinking Process) (1) การคาดเดา (2) การอ่าน (3) การแปลความหมาย และ (4) การตรวจสอบความเข้าใจ ช่วงที่ 2 การฝึกทักษะที่จำเป็น (Fundamental Skill Training) ในขั้นนี้เป็นการ

ตรวจสอบเรื่องซ้ำ เป็นการฝึกให้ผู้อ่านเกิดทักษะการอ่านและใช้ร่วมกับทักษะอื่น ๆ และเกิดการพัฒนารูปแบบเป็นระบบ เช่น การเข้าใจความหมายของคำศัพท์ การสรุปความคิดรวบยอด การสะท้อนแนวคิดจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งนับว่าเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการอ่านที่ดีได้ดังที่ ธนาธิป เสือขำ (2564) ได้พัฒนาความสามารถอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ดีอาร์-ทีเอ (DR-TA : Directed Reading-Thinking Activity) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มุ่งการอ่านจับใจความ ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA เน้นกระบวนการคาดเดาจากภาพ หาคำตอบ และตรวจสอบความเข้าใจ โดยให้ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่านด้วยตนเอง เริ่มต้นการสอนด้วยการคาดเดา ให้นักเรียนดูรูปภาพ แล้วคาดเดาเนื้อหาของเรื่องซึ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการคิดตามตลอดเวลา จากนั้นโดยครูอ่านนำและนักเรียนอ่านตาม เพื่อให้ นักเรียนได้ดูข้อความตามครูไปด้วย และได้อ่านทุกตัวอักษร หาคำตอบ และมีครูผู้สอนเป็นผู้ตรวจสอบความเข้าใจ โดยขั้นตอนสุดท้ายของการจัดการเรียนรู้ดีอาร์-ทีเอ (DR-TA: Directed Reading-Thinking Activity) คือการให้นักเรียนฝึกซ้ำและทำแบบฝึกหัดเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเช่นนี้ จึงทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนการอ่านจับใจความสำคัญได้เป็นอย่างดีซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยดีขึ้นไปด้วย ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดีอาร์-ทีเอ (DR-TA : Directed Reading-Thinking Activity) คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 17.2 ส่วนคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 11.4 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

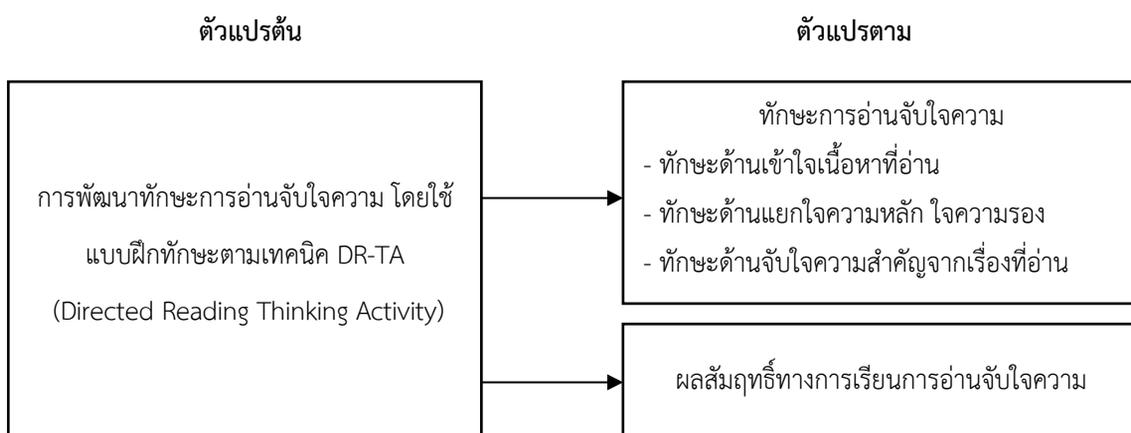
จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) เพื่อมาออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ โดยหวังว่าการใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) จะสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความให้ดีขึ้น

### วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading – Thinking Activity) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ

## กรอบแนวคิด

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยเชื่อมโยงและสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยตามตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่ได้ทำการศึกษา ดังนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากกรอบแนวคิดการวิจัย สามารถกำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) มีทักษะการอ่านจับใจความ ในระดับดีขึ้น
2. นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

## วิธีดำเนินการวิจัย

### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 6 ห้องเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้องเรียน คือชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก

### 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading - Thinking Activity) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเลือกวรรณกรรม 5 ประเภท คือ บทความ นิทาน เรื่องสั้น ข่าว และโฆษณา รวมทั้งหมดจำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 10 ชั่วโมง การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนประกอบไปด้วย มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ ชิ้นงาน/ภาระงาน สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ ปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกประเด็น มีค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินผลจากผู้เชี่ยวชาญ เท่ากับ 4.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.14 คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด และประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) มีประสิทธิภาพ  $E_1 = 81.23 / E_2 = 81.67$  ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

2.2 แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยนำความรู้ที่ได้จากศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ มาสร้างแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนทั้ง 3 ทักษะ คือ ทักษะด้านเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน ทักษะด้านแยกใจความหลัก ใจความรอง ทักษะด้านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) เป็นการให้คะแนนในลักษณะรูบริคสกอร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 3 ช่วง คือ 3 = ดีมาก 2 = ดี และ 1 = พอใช้ โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.66-1.00 แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.22 ถึง 0.56 และใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผลปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.84 ซึ่งถือว่ามีความเชื่อมั่นสูงมาก สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

2.3 แบบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ เพื่อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาที่จุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ผลการประเมินอยู่ระหว่าง 0.66-1.00 แบบวัดทดสอบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ มีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.39 ถึง 0.67 และได้หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของโลเวท (Lovett Method) ผลปรากฏว่า ได้ค่าความอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.31 ถึง 0.65 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.80 ซึ่งถือว่ามีความเชื่อมั่นสูงมาก สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2566 ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading - Thinking Activity) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นและผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 20 ข้อ

3.2 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความ และทำการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading - Thinking Activity) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ ดำเนินการสอนเนื้อหาสาระด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ ที่ผู้จัดสร้างขึ้น ครั้งละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง โดยทำการวัดทักษะการอ่าน

จับใจความ ของนักเรียนและบันทึกคะแนนจากแบบฝึกทักษะในแต่ละแผนการสอน เพื่อหาค่าคะแนนการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ

3.3 ทดสอบหลังเรียน (Post-Test) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2566 ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบคำถามเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียนเพียงแต่เปลี่ยนเนื้อหาให้ใกล้เคียงกันและมีการสลับข้อคำถาม จากนั้นนำผลการตรวจให้คะแนนมาวิเคราะห์ข้อมูล

#### 4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยทดสอบค่าสถิติ t-test (dependent) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

### ผลการวิจัย

การศึกษาผลการทดลองใช้แบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความ และการศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยระยะที่ 2 ดังนี้

1. ผลการศึกษาทักษะการอ่านจับใจความของผู้เรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ เข้าใจเนื้อหาที่อ่าน สามารถแยกใจความหลัก ใจความรองได้ สามารถจับใจความสำคัญได้ ซึ่งสามารถสรุปผล ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading – Thinking Activity)

ทักษะการอ่านจับใจความในแต่ละด้าน	แผนการจัดการเรียนรู้					$\sum \bar{X}$ S.D.	แปลผล
	1	2	3	4	5		
	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.		
ด้านเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน	2.38 0.50	2.55 0.51	2.61 0.50	2.66 0.48	2.72 0.46	2.58 0.12	ดีมาก
ด้านแยกใจความหลัก ใจความรอง	1.88 0.75	2.33 0.48	2.55 0.51	2.88 0.32	2.88 0.32	2.51 0.42	ดีมาก
ด้านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน	1.77 0.64	2.11 0.32	2.11 0.47	2.38 0.50	2.66 0.48	2.21 0.33	ดีมาก
$\bar{X}$	2.01	2.33	2.42	2.64	2.75	2.43	ดีมาก
S.D.	0.12	0.10	0.02	0.09	0.08	0.29	ดีมาก
แปลผล	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading – Thinking Activity) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีทักษะด้านการอ่านจับใจความ ดังนี้

- ทักษะด้านเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน พบว่า โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ =2.58, S.D.=0.12) อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (แบบฝึกทักษะบทความ) มีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ =2.38, S.D.=0.50) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (แบบฝึกทักษะนิทาน) มีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ =2.55, S.D.=0.51) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (แบบฝึกทักษะเรื่องสั้น) มีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ =2.61, S.D.=0.50) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 (แบบฝึกทักษะข่าว) มีค่าคะแนนเฉลี่ย  $\bar{X}$ =2.66, S.D.=0.48) และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 (แบบฝึกทักษะโฆษณา) มีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ =2.72, S.D.=0.46)

- ทักษะด้านแยกใจความหลัก ใจความรอง พบว่า โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ =2.51, S.D.=0.42) อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (แบบฝึกทักษะบทความ) มีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ =1.88, S.D.=0.75) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (แบบฝึกทักษะนิทาน) มีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ =2.33, S.D.=0.48) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (แบบฝึกทักษะเรื่องสั้น) มีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ =2.55, S.D.=0.51) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 (แบบฝึกทักษะข่าว) มีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ =2.88, S.D.=0.32) และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 (แบบฝึกทักษะโฆษณา) มีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ =2.88, S.D.=0.32)

- ทักษะด้านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน พบว่า โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$  = 2.21, S.D. = 0.33) อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (แบบฝึกทักษะบทความ) มีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ =1.77, S.D.=0.64) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (แบบฝึกทักษะนิทาน) มีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ =2.11, S.D.=0.32) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (แบบฝึกทักษะเรื่องสั้น) มีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$  = 2.11, S.D.=0.47) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 (แบบฝึกทักษะข่าว) มีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ =2.38, S.D.=0.50) และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 (แบบฝึกทักษะโฆษณา) มีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ =2.66, S.D.=0.48)

## 2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading–Thinking Activity)

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยนำชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading – Thinking Activity) ตามแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้งานจริงกับกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 จำนวน 18 คน เพื่อเปรียบเทียบหาความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน โดยใช้สถิติการทดสอบ t-test dependent ได้ผล ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดลอง	N	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				
		$\bar{X}$	S.D.	df	t	Sig.
ก่อนเรียน	18	8.05	2.71	17	23.00	.0001**
หลังเรียน	18	16.33	2.16			

\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีผลคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ( $\bar{X}$ =16.33, S.D.= 2.16) สูงกว่าก่อนเรียน ( $\bar{X}$ =8.05, S.D.= 2.71) โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

## อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาทักษะด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading – Thinking Activity) พบว่า ทักษะการอ่านจับใจความโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า ทักษะด้านเข้าใจเนื้อหาที่อ่านอยู่ในระดับดีมาก ทักษะด้านแยกใจความหลัก ใจความรอง อยู่ในระดับดีมาก และทักษะด้านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้วิจัยได้นำกระบวนการของ DR-TA มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นให้นักเรียนได้เกิดกระบวนการอ่านและคิด เริ่มจากการให้นักเรียนคาดเดาเนื้อหาจากรูปภาพ ว่าเรื่องที่จะเรียนเกี่ยวกับอะไร ตามด้วยการอ่านเนื้อเรื่อง แล้วฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ให้นักเรียนได้มีการตรวจสอบความเข้าใจของตนเองว่าเข้าใจถูกต้องหรือไม่ และเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกลักษณ์ เทพวิจิตร (2558) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) จากการสอนอ่านแบบ DR-TA เป็นวิธีการสอนที่มุ่งฝึกการให้นักเรียนใช้ความคิดสำหรับการคาดเดาเนื้อเรื่องล่วงหน้าอย่างสม่ำเสมอ ชี้นำเข้าสู่บทเรียนให้นักเรียนดูรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะอ่านแล้วให้นักเรียนคาดเดาว่าเนื้อหาของเรื่องที่อ่านว่าเกี่ยวกับเรื่องอะไร ให้นักเรียนพยายามใช้ความคิดและได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน ในขณะเดียวกันครูก็ได้เขียนสิ่งที่นักเรียนคาดเดาและแสดงความคิดเห็นไว้บนกระดาน ให้นักเรียนร่วมชั้นเรียน ได้มีแนวความคิดและเรียนรู้คำศัพท์ไปด้วย ซึ่งเป็นการช่วยเพิ่มประสบการณ์ให้กับนักเรียน มีขั้นตอนการตรวจสอบความเข้าใจเป็นช่วง ๆ คือหลังจากที่นักเรียนได้อ่านเนื้อหาของเรื่องแล้ว นักเรียนสามารถพูดและอ่านประโยคที่เป็นการยืนยันความคิดของตนเอง ถ้านักเรียนเข้าใจผิดนักเรียนก็จะสามารถเปลี่ยนแนวคิดใหม่ได้ ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องไปในทิศทางเดียวกัน นักเรียนได้นำความรู้ใหม่ที่ได้ไปรวมกับประสบการณ์เดิมของตนเอง เพื่อไปเชื่อมโยงกับ เนื้อหาของเรื่องในส่วนต่อ ๆ ไป ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาของเรื่องโดยรวมได้ชัดเจนและถูกต้องแม่นยำ มากยิ่งขึ้น ซึ่งค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียน หลังจากได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA สูงกว่า ก่อนได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งผู้วิจัยขออภิปรายในรายการที่กล่าวมาข้างต้น ดังนี้

1.1 ด้านเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้วิจัยได้ให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งการเข้าใจเนื้อหาที่อ่านเกิดจากกระบวนการคิดแรกเริ่ม เมื่อนักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่อ่านและสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร จึงทำให้การอ่านจับใจความประสบความสำเร็จมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อภิรติ เสนาวิน (2555)

กล่าวว่า การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยการจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้ว่า ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร ผู้เขียนต้องการเสนอเรื่องหรือแนวคิดใตยั้งผู้อ่าน ทั้งนี้ผู้อ่านต้องจับสาระสำคัญของเรื่องได้ว่า ใคร ทำ อะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร เพราะเหตุใด ตลอดจนเรียงลำดับ เหตุการณ์ของเรื่อง มาสรุปเป็นข้อความ ด้วยการเชื่อมโยงใจความสำคัญของเรื่องเป็นคำพูดของผู้เรียนอีกครั้งหนึ่ง จะทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจลำดับของเรื่องได้อย่างชัดเจน

1.2 ด้านแยกใจความหลัก ใจความรอง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยมีการศึกษาทักษะการอ่านจับใจความ ด้านแยกใจความหลัก ใจความรอง ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามเทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ผู้วิจัยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด โดยสอนให้นักเรียนแยกใจความหลัก ใจความรอง คอยถามคำถาม เพื่อให้นักเรียนได้ติดตาม พร้อมตรวจสอบความถูกต้องของตัวเอง ว่าเข้าใจถูกหรือไม่ จนทำให้นักเรียนสามารถยืนยันความคิดของตัวเองได้ จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ จึงทำให้นักเรียนมีทักษะด้านแยกใจความหลัก ใจความรอง มีพัฒนาการความสามารถดีขึ้นตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สายใจ ทองเนียม (2560) ที่กล่าวถึงการอ่านจับใจความว่า คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง เพื่อหาใจความหลัก ให้ทราบว่าเป็นเรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม และสำรวจใจความรองหรือใจความขยาย เพื่อให้เห็นว่ารายละเอียดที่เพิ่มเติมเหล่านั้นเป็นข้อความที่สนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อผู้เรียนสามารถแยกใจความหลัก ใจความรองได้ จึงทำให้นักเรียนสามารถจับใจความได้อย่างแท้จริง

1.3 ด้านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ออกแบบขั้นตอนสุดท้ายในการอ่านจับใจความ ตามเทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่ต้องพัฒนาเองโดยผู้อ่าน เพื่อที่จะสามารถตีความความสำคัญของเรื่องที่กำลังอ่านได้ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหา และวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารให้กับผู้อ่าน เมื่อนักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน และแยกใจความหลัก ใจความรองได้ นักเรียนจะสามารถเขียนสรุปใจความสำคัญได้อย่างมีระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551) กล่าวถึงความสำคัญ ของการอ่านจับใจความว่าเป็นทักษะเบื้องต้น ที่ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนตนเอง เพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้เพราะจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านทำความเข้าใจกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนนำเสนอมาอย่างผู้อ่านโดยผู้อ่านควรเริ่มต้นค้นหาข้อคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่องให้ได้ก่อน แล้วนำข้อคิดที่ได้เหล่านั้นมาประมวลเข้าด้วยกันเพื่อให้ได้ใจความสำคัญของเรื่องนั้น ๆ ผู้อ่านจึงต้องทำความเข้าใจเรื่องราวทั้งหมด ทั้งความหมายของคำประโยค และเนื้อหาทั้งหมด ซึ่งบางครั้งความหมายของคำนั้น ๆ อาจมีนัยสำคัญทางความหมาย ดังนั้นผู้อ่านต้องทำความเข้าใจกับบริบทของเนื้อหาด้วย

**2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ผลการใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) เพื่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ** หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้มีการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) โดยเน้นกระบวนการอ่านและการคิด เริ่มต้นจากการให้นักเรียนคาดเดาเนื้อหาจากการดูรูปภาพ หรือชื่อเรื่อง จากนั้นเริ่มอ่านเนื้อเรื่อง โดยผู้สอนเป็นคนอ่านนำ และให้นักเรียนอ่านตาม เพื่อให้นักเรียนได้อ่านทุกตัวอักษร ถ้านักเรียนมีคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจ ให้ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นให้นักเรียนอ่านเนื้อหาแบบคร่าว ๆ อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบการคาดเดาของตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ตรวจสอบความเข้าใจ และขั้นตอนสุดท้ายคือการเขียนสรุปใจความสำคัญที่แท้จริงอีกครั้งหนึ่ง เมื่อจัดกิจกรรมจนครบถ้วน โดยผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม จึงทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความ

เข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ สามารถพัฒนาการอ่านจับใจความได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาธิป เสือขำ (2564) ได้พัฒนาความสามารถอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดีอาร์-ทีเอ (DR-TA : Directed Reading-Thinking Activity) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มุ่งการอ่านจับใจความ ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA เน้นกระบวนการคาดเดาจากภาพ หาคำตอบ และตรวจสอบความเข้าใจ โดยให้ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่านด้วยตนเอง เริ่มต้นการสอนด้วยการคาดเดาให้นักเรียนดูรูปภาพ แล้วคาดเดาเนื้อหาของเรื่องซึ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการคิดตามตลอดเวลา จากนั้นโดยครูอ่านนำและนักเรียนอ่านตาม เพื่อให้ นักเรียนได้ดูข้อความตามครูไปด้วยและได้อ่านทุกตัวอักษร หาคำตอบ และมีครูผู้สอนเป็นผู้ตรวจสอบความเข้าใจ โดยขั้นตอนสุดท้ายของการจัดการเรียนรู้ดีอาร์-ทีเอ (DR-TA: Directed Reading-Thinking Activity) คือการให้นักเรียนฝึกซ้ำและทำแบบฝึกหัด เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเช่นนี้ จึงทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนการอ่านจับใจความสำคัญได้เป็นอย่างดี ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยดีขึ้นไปด้วย ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดีอาร์-ทีเอ (DR-TA : Directed Reading-Thinking Activity) คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 17.2 ส่วนคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 11.4 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัย จารุวรรณ คำบุญเรือง (2555) ที่พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการสอนจัดเป็น 2 ช่วง คือช่วงที่ 1 เป็นกระบวนการอ่านและการคิด 4 ขั้นตอนคือ 1) การคาดเดา 2) การอ่านเนื้อเรื่อง 3) การแปลความหมาย และ 4) การตรวจสอบความเข้าใจ และในช่วงที่ 2 เป็นกระบวนการฝึกสรุปสาระสำคัญ โดยการสรุปสาระสำคัญของเนื้อเรื่องและทำแบบฝึกหัดจึงทำให้เกิดการเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้องและแม่นยำขึ้น จึงทำให้มีคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

## สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

### 1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ทักษะด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค DR-TA อยู่ในระดับดีขึ้นไป ซึ่งมีคะแนนทักษะการอ่านจับใจความภาพรวม ( $\bar{X}$ =2.43, S.D.=0.29) อยู่ในระดับดีมาก และมีทักษะในแต่ละด้าน ประกอบด้วย ทักษะด้านเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน ( $\bar{X}$ =2.58, S.D.=0.12) อยู่ในระดับดีมาก ทักษะด้านการแยกใจความหลัก ใจความรอง ( $\bar{X}$ =2.51, S.D.=0.42) อยู่ในระดับดีมาก และด้านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ( $\bar{X}$ =2.21, S.D.=0.33) อยู่ในระดับดีมาก

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ ของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA หลังเรียน ( $\bar{X}$ =16.33, S.D.=2.16) สูงกว่าก่อนเรียน ( $\bar{X}$ =8.05, S.D.=2.71) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

### 2. ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้ประโยชน์

2.1 การใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนจะต้องเข้าใจกระบวนการ

ในแต่ละขั้นตอน จึงจะทำให้ นักเรียนเกิดกระบวนการอ่าน และการคิด เพื่อที่จะสามารถหาสาระสำคัญหรือจับใจความสำคัญในเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ผู้สอนจะต้องวางแผนในเรื่องระยะเวลาให้เหมาะสมในการทำกิจกรรม

### 3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ที่เน้นให้นักเรียนได้เกิดกระบวนการอ่านและการคิด จากขั้นตอนของ DR-TA ที่มีการคาดเดาเนื้อหาจากรูปภาพ การอ่านเนื้อเรื่องที่ต้องมีการอ่านซ้ำเพื่อหารายละเอียดจากเรื่องที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร มีการตรวจสอบความเข้าใจของตัวเอง และมีการเขียนสรุปใจความ จากขั้นตอนการอ่านที่จะต้องอ่านซ้ำเพื่อหารายละเอียด สามารถนำกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ไปปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้แบบอื่นได้ เช่น การอ่านตีความ การอ่านคิดวิเคราะห์ เป็นต้น อาจจะสามารถทำให้นักเรียนได้เห็นรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านได้ และอาจจะช่วยพัฒนาการด้านการอ่านตีความได้ดีขึ้น

3.2 ควรมีการศึกษาและนำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ ไปปรับใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลเที่ยงตรง และเชื่อถือได้สูง

### เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จารุวรรณ คำบุญเรือง. (2555). *การพัฒนาแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity)*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธนาธิป เสือขำ. (2564). *การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดีอาร์-ทีเอ DT-TA (Directed ReadingThinking Activity) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2551). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. มหาสารคาม: ภาควิชาวัดผลและวิธีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สายใจ ทองเนียม. (2560). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- อภิรดี เสนาวิน. (2555). *ผลการสอนอ่านแบบโพโรนามาที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

เอกลักษณ์ เทพวิจิตร. (2558). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading – Thinking Activity). (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

Stauffer, R.G. (1969). *Directing Reading Maturity as a Cognition Process*. New York: Harper & Row.

Tierney, R.J.; et al. (1995). *Reading Strategies and Practices*. 4th ed. Massachusetts: Allyn and Bacon.